

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Lausuntopyyntö mikroliikenneluvan lupaehtoista

Asian valmistelijat Eveliina Jännti, puh. 050 307 2185, Timo Pakarinen, puh. 040 556 0655

Tausta

Jyväskylässä on ollut vuokrattavana yhteiskäyttöisiä sähköpotkulautoja ke-sästä 2020 alkaen. Viime vuosina sähköpotkulautoja on Jyväskylässä vuok-rannut kolme yksityistä toimijaa, ja vuokattavia sähköpotkulautoja on ollut vuo-sittain käytössä yhteensä noin 3000 kappaletta.

Tähän saakka sähköpotkulautojen tai muiden yhteiskäyttöisten, kevyiden ajo-neuvojen vuokraustoimintaa ei ole laissa säädelty. Vuodesta 2020 lähtien Jy-väskylän kaupungissa on ollut käytössä kirjallinen ohjeistus, jolla palveluntar-joajia on opastettu toimimaan liikenneturvallisesti ja esteettömästi. Ohjeistus ei ole ollut palveluntarjoajia sitova, joten sitä on noudatettu vaihtelevasti.

Nyt laki liikenteen palveluista on muuttumassa. Eduskunta on hyväksynyt la-kiehdotuksen täysistunnossaan 27.5.2025.

Jatkossa kevyitä sähköajoneuvoja, kuten sähköpotkulautoja ja polkupyö-riä sekä moottorilla varustettuja polkupyöriä ammattimaisesti vuokraava toi-mija tarvitsee luvan toimia kunnan hallinnoimalla alueella. Kunnan on myön-nettävä lupa kaikille hakijoille.

Kunta voi asettaa lupaan liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden tai kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta tarpeelli-sia tai välttämättömiä ajallisia tai alueellisia ehtoja.

Mikäli luvanhaltija ei noudata mikroliikenneluvan lupaehtoja, eikä korjaa toi-mintaansa kunnan antamasta huomautuksesta huolimatta, ja havaittua puu-tetta on pidettävä olennaisena, kunta voi peruuttaa mikroliikenneluvan.

Lakimuutos astuu voimaan kuluvan kesän aikana, mutta tarkka päivämäärä ei ole vielä tiedossa. Mikroliikennelupa vaaditaan kunnissa 1 kuukauden kuluttua lain voimaantulosta. Vaihtoehtoisesti kunnan päätöksellä mikroliikenneluvan käyttöönottoa voidaan lykätä, kuitenkin enintään 1 päivään tammikuuta 2026.

Kaupunkirakennepalvelut on valmistellut mikroliikenneluvan ehtoja yhteis-työssä Jyväskylän liikuntapalveluiden ja tilapalvelun kanssa. Mikroliikennelu-paehdot koskevat katu- ja viheralueita sekä tilapalvelun ja liikuntapalvelui-den hallinnoimia maa-alueita.

Mikroliikenneluvan tavoitteet ja sisältö

Mikroliikenneluvan tavoitteena on parantaa koettua ja todellista liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä sekä helpottaa katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossapitoa, mutta säilyttää silti palveluntarjoajille mahdollisuus harjoittaa liiketoimintaansa.

Lupaehtoihin esitetään käyttökieltoja alueille, joita ei ole tarkoitettu liikenteelle, ja joissa ajaminen sähköpotkulaudalla tai muulla mikroliikenneluvan piirissä olevalla ajoneuvolla voi heikentää turvallisuutta tai pilata alueiden pinnoitteita. Liikuntapalveluiden hallinnoimien alueiden osalta näitä ovat urheilukentät ja osa muista liikuntapaikoista ja tilapalvelun hallinnoimien alueiden osalta päiväkodit, koulut ja osa liikuntakiinteistöistä.

Liikenneturvallisuuden lisäämiseksi lupaehtoihin esitetään yleisnopeusrajoitukseksi 20 km/h. Lisäksi esitetään 10 km/h ja 15 km/h nopeusrajoituksia alueille, joissa on paljon jalankulkua. Yöaikaisen päihtyneenä ajamisen ennaltaehkäisemiseksi ja onnettomuuksien ehkäisemiseksi ehtoihin esitetään viikonloppuöisin käytössä olevia reaktiotestejä ja nopeusrajoituksia. Lisäksi esitetään, että palveluntarjoajien on sovelluksessaan opastettava käyttäjiä turvalliseen liikennekäyttäytymiseen ja suositeltava kypärän käyttöä.

Esteettömyyden lisäämiseksi ja ajoneuvojen haittaa aiheuttavan pysäköinnin vähentämiseksi ehtoihin esitetään pysäköintikieltoja kohtiin, joissa pysäköinti aiheuttaa erityistä vaaraa. Paikkoihin, joihin pysäköintiä halutaan ohjata, esitetään asetettavaksi pysäköintialueita. Lisäksi esitetään, että palveluntarjoajat velvoitetaan opastamaan sovelluksessaan käyttäjät pysäköimään ehtojen mukaisesti ja vaatimaan käyttäjiä ottamaan kuva pysäköinnistä ajon päätteeksi.

Talvikunnossapidon helpottamiseksi lupaehtoihin esitetään sisällytettävän toimintakautta koskevia ehtoja. Toiminta olisi mahdollista ainoastaan sulan maan aikaan, ja muulloin palveluntarjoajien olisi pidettävä ajoneuvot pois kaupungin alueelta.

Ehdotuksen mukaan kaupunki voisi tapahtumien, väen kokoontumisten ja tilapäisten työmaiden aikana vaatia palveluntarjoajia asettamaan tilapäisiä nopeusrajoituksia, ajo- tai pysäköintikieltoalueita tai pysäköintipaikkoja.

Tiettyyn paikkaan sidotut rajoitukset toteutetaan palveluntarjoajien sovelluksessa teknisesti geoaitaamalla, joten käyttäjä ei pysty toimimaan niiden vastaisesti.

Lupaehdotuksen tarkka sisältö on lausuntopyynnön liitteenä.

Mikroliikenneluvan vaikutukset Jyväskylässä

Mikroliikenneluvan käyttöönotolla ennakoidaan olevan liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä parantava vaikutus, ja sen ennakoidaan helpottavan talvikunnossapitoa.

Ehdotetut nopeusrajoitukset ovat laajemmat kuin aiemmassa ohjeistuksessa ja koska ne toteutetaan teknisesti, ei käyttäjä voi ajaa niitä nopeammin. Alhaisempi ajonopeus vähentää törmäyksen tai kaatumisen todennäköisyyttä ja pienentää mahdollisen onnettomuuden seurauksia.

Kaupunki on jo aiemmin pyrkinyt asettamaan ajokieltoalueita koulujen ja päiväkotien piha-alueille, mutta palveluntarjoajat ovat noudattaneet kieltoa vaihtelevasti. Mikroliikenneluvan ansiosta muun muassa koulujen ja päiväkotien piha-alueille ja urheilukentille saadaan palveluntarjoajia sitova käyttökielto, jolloin turvallisuutta heikentävä tai päällysteitä rikkova ajelu saadaan estettyä teknisesti.

Sähköpotkulaudalla päihtyneenä ajaminen on jatkossa laissa kiellettyä. Tämä jo itsessään vähentänee päihtyneenä tapahtuneita onnettomuuksia, mutta ehdotettu reaktiotesti tukee lain asettamaa promillerajaa ja osaltaan ehkäisee päihtyneenä ajamista ja vähentää päihtyneenä tapahtuneita onnettomuuksia.

Kaupunki ei ole aikaisemmin voinut määrätä toimintakaudesta. Palveluntarjoajat ovat aloittaneet keväällä toiminnan ennen kuin kaupunki on antanut sille hyväksyntänsä, sekä jatkaneet syksyllä toimintaa myös sen jälkeen, kun kaupunki on kehottanut poistamaan sähköpotkulaudat pois kunnossapidon tieltä. Mikroliikenneluvalla kaupunki voi asettaa palveluntarjoajille sitovat rajat toimintakauteen.

Mikroliikenneluvan ansiosta kaupunki voi asettaa tapahtumien, väen kokoontumisten ja tilapäisten työmaiden aikana poikkeavia rajoituksia. Näillä voidaan vähentää haittaa aiheuttavaa pysäköintiä, ja parantaa liikenneturvallisuutta tilanteissa, joissa väkeä on liikkeellä paljon tai jossa kulkuväylät ovat tavallista kapeampia.

Esteettömyyteen lupaehdoilla ennakoidaan olevan suotuista, mutta rajallinen vaikutus. Edullisin vaikutus ennakoidaan olevan alueilla, joissa pysäköinti kielletään muualla paitsi erikseen sallituilla paikoilla. Geoaitauksen ansiosta käyttäjä ei pysty pysäköimään ehdon vastaisesti. Tällaisia alueita on mm. Lutakon ja Hippoksen alueella. Näiden lisäksi esteettömyys toteutunee lähes täydellisesti kohdissa, joissa pysäköinti kielletään liikenneturvallisuusperustein.

Muilla alueilla pysäköinnin säätely perustuu käyttäjien ohjeistukseen sovelluksessa sekä pakotettuun valokuvan ottamiseen ajon päätteeksi. Käyttäjä voi kuitenkin pysäköidä ohjeiden vastaisesti, sillä sitä ei ole teknisesti estetty. Kaupunki ei voi antaa käyttäjälle sanktiota, mutta laki voimaan tullessaan mahdollistaa, että kunta voi siirtää mikroliikenneluvan vastaisesti pysäköidyn ajoneuvon ja laskuttaa siirrosta palveluntarjoajaa, joka halutessaan voi sanktioida käyttäjää. Mikroliikenneluvan vastaisesti pysäköityjen ajoneuvojen siirto-prosessi on parhaillaan suunnitteilla.

Luvan hakeminen ja myöntäminen

Ohjeet mikroliikenneluvan hakemiseen tullaan julkaisemaan kaupungin nettisivuilla. Palveluntarjoajat hakevat lupaa toimittamalla kaupungille riittävät tiedot toiminnastaan.

Kunnan on myönnettävä mikroliikennelupa kaikille hakijoille. Lupaprosessin nopeuden varmistamiseksi esitetään, että katupäällikölle annetaan valtuudet myöntää ja tarvittaessa peruuttaa mikroliikenneluvat kaupunkirakennelautakunnassa hyväksyttävien ehtojen mukaisesti.

Luvan voimassaolo ja lupaehtojen muokkaus luvan voimassaoloaikana

Lain mukaan kunta voi määritellä luvan pituuden, mutta se voi olla korkeintaan 5 vuotta.

Laki liikenteen palveluista mahdollistaa, että kunta voi perustellusta syystä muuttaa tai liittää mikroliikennelupa luvan voimassa ollessa uusia ehtoja, jos muutokset ovat liikenneturvallisuuden, liikenteen esteettömyyden tai kadun tai muun yleisen alueen kunnossa- ja puhtaanapidon kannalta välttämättömiä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi vaaraa aiheuttavan pysäköinnin vuoksi lisätävä pysäköintikielto tai nopeusrajoituksen laajentaminen uuteen paikkaan, jossa on tapahtunut vaaratilanteita.

Ehtoja, jotka eivät ole välttämättömiä, mutta katsotaan muuten tarpeelliseksi, voidaan muuttaa tai lisätä lupakauden vaihtuessa.

Koska kyseessä on täysin uusi lupatyyppi ja ehdot, joiden tehoa ei vielä tiedetä, esitetään, että ensimmäisessä vaiheessa luvat myönnetään kevääseen 2026 asti. Tällöin ensimmäisen kauden kokemusten perusteella voidaan tarvittaessa tehdä lupaehtoihin muutoksia ennen kesää 2026.

Asian käsittely ja lausuntopyyntö

Tavoitteena on ottaa mikroliikennelupa Jyväskylässä käyttöön mahdollisimman nopeasti, kun laki sen mahdollistaa. Mikroliikenneluvan käyttöönotosta on tarkoitus päättää kaupunkirakennelautakunnan elokuun kokouksessa, mikäli lakimuutos on silloin astunut voimaan.

Jyväskylän kaupungin hallintosäännön 16 § mukaan liikenteen hallinta kuuluu kaupunkirakennelautakunnan tehtäväalueeseen. Osa mikroliikenneluvan ehdoista koskee liikuntapalveluiden hallinnoimia alueita, minkä vuoksi kulttuuri- ja liikuntalautakunnalta pyydetään asiassa lausuntoa.

Jyväskylässä 10.6.2025

Eveliina Jäntti
liikenteenohjausinsinööri
kaupunkirakenteen toimiala, kadut ja puistot
puh 050 3072185

Liitteet:

Esitys mikroliikenneluvan lupaehdoista
Esitys mikroliikenneluvan lupaehtoihin liittyvistä karttarajoituksista: [Linkki](#)

